

OSTATNIE WIADOMOŚCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Prenumerata miesięczna
zł. 2-50
z odbiorem w administracji

Rok IV. Kraków czwartek 19 kwietnia 1934 Nr. 107

1 godzina protestu 200-tysięcznej rzeszy pracowniczej we Francji

PARYŻ, (PAT). Na wezwanie generalnej konfederacji pracy odbyły się wczoraj manifestacje urzędników przeciwko obniżeniu płac i dekretem oszczędnościowym rządu.

Manifestacje te przybrały w biurach różne formy. W Paryżu w urzędach pocztowych, telegraficznych i telefonicznych zaniechano pracy w ciągu godziny. W fabrykach państwowych również strajkowano przez godzinę. W innych zakładach pracownicy zorganizowali strajk włoski.

Publiczności najwięcej dał się we znaki 1-godzinny strajk w centrall telegrafów i telefonów, gdyż komunikacja telefoniczna uległa przerwie nie tylko w Paryżu, ale i połączeniach z prowincją.

W zakładach wodociagowych pracownicy zjawili się do pracy z 1-godzinnym opóźnieniem.

W zakładach użyteczności publicznej t. j. kolejach podziemnych, elektrowniach i gazowniach praca odbywała się normalnie.

Również pracownicy memicy demonstrowali przeciwko dekretem oszczędnościowym. W związku z tem przedsięwzięto sankcje przeciwko 11-tu robotnikom.

Okolo godz. 5-tej popoł. kilka grup manifestujących nauczycieli udało się przed ratusz protestując przeciwko dekretem oszczędnościowym rządu. Na stopnie delegacja, złożona z 7-miu osób udała się do prefektury departamentu Sekwany, celem wręczenia rezolucji protestacyjnej. Stosownie do otrzymanego polecenia prefekt nie przyjął jednak delegatów.

Ze Swiata Pracy

ZAKOŃCZENIE ZATARGU W FABRYCE GUMOWEJ „WUDETA“ W KROŚNIE (MAŁOPOLSKA)

Istniejący zatarg w firmie „Wudeta“ został za pośrednictwem Zw. Zawodowego Rob. Przem. Chemicznego ZZZ zakończony.

Robotnicy z działu gumowego obuwia sportowego, oraz z działu skórzanego otrzymali podwyżkę płac okolo 15 proc.

HUTA SZKŁA W KROŚNIE

Huta szkła w Krośnie została przed świętami wielkanocnymi rzekomo celem remontu pieców, zamknięta. W międzyczasie dyrekcja huty, korzystając z dłuższej przerwy, ogłosiła, że gotowa jest rozpaść piece, lecz na warunkach obniżkowych. Początkowo dyrekcja zaproponowała 20 proc. obniżki płac, następnie zeszła na 10 proc.

Robotnicy nie chcą przystąpić do pracy, póki dyrekcja nie wycofa warunków obniżkowych.

Poprawa gospodarcza

możliwa tylko przez podwyżkę płac

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen detalicznych w Warszawie przedstawia się w marcu b. r. następująco: (rok 1928 brany jest za podstawę i określona się cyfra 100) ogólny — 59,2, bieżący o przeszło 1 proc. od wskaźnika w lutym. W marcu 1933 wskaźnik cen detalicznych w Warszawie wahał się cyfra — 64. Wskaźnik poszczególnych artykułów przedstawiały się następująco: artykuły rolne — 51, przemysłowe — 66,2, żywnościowe — 53.

Jak więc wynika z tego zestawienia, najsilniej spadły ceny artykułów rolniczych i spożywczych, natomiast artykuły przemysłowe ntrzymują się na znacznie wyższym poziomie. Oczywiście, iż cyfry te nie dają całkowitego obrazu, gdyż nie ma da-

Z prowincji donoszą o 1-godzinnym strajku we wszystkich się normalnie.

Najsolidarniej występowali wszędzie pocztowcy, telegrafici i telefoniści. Pomimo ostrych zarządzeń ministra poczt, który zwolnił za udział w agitacji strajkowej dwudziestu kilku urzędników, we wszystkich biurach pocztowych w większych miastach przerwaną pracę na 1 godzinę.

Poza drobnymi incydentami manifestacji urzędniczych w całej Francji miały przebieg spokojny.

Brzo w nich udział okolo 200.000 robotników.

Kartel urzędników instytucji użyteczności publicznej ogłosił komunikat, w którym wyraża zadowolenie z powyższego wyniku manifestacji protestacyjnych, zorganizowanych w ostatnich dwóch dniach.

Bunt przeciw Włochom na Rodosie

Kontrtorpedowiec włoski bombardował bezbronną wieś

LONDYN, (PAT.) Korespondent „Daily Telegraph“ donosi z Aten, że w dniu dzisiejszym na wyspie Rodos w wiosce Salani doszło do poważniejszych starć między mieszkańcami wioski a żandarmami włoskimi.

W czasie starć 10 osób zostało zabitych, a wiele odniosło rany.

„Daily Telegraph“, dla stłumienia rozruchów zawezwany został batalion piechoty włoskiej oraz kilka aeroplanów.

Poza tem kontrtorpedowiec włoski bombardował podobno wioskę.

Według doniesień korespondenta „Daily Telegraph“, dla stłumienia rozruchów zawezwany został batalion piechoty włoskiej oraz kilka aeroplanów.

Wojna

W bitwie między wojskami Boliwji i Paragwaju padło kilka tysięcy żołnierzy

NOWY JORK, (PAT.) Korespondent „New York Times“ w Buenos Aires donosi, że wczoraj o świcie rozpoczęły się krwawe walki boliwijsko-paragwajskie, w których poległo do tej pory tysiące zabitych i rannych. Terenem walk jest miejscowość

Las Conchitas, położona mniej więcej o 12 mil na południe od głównej bazy operacyjnej wojsk boliwijskich — tortu Ballivian.

Komunikat boliwijski głosi, że paragwajczycy stracili parę tysięcy zabitych i rannych w czasie

walk piątkowych i sobotnich. W stolicy Boliwji La Paz odbywają się podobno radosne manifestacje. Natomiast komunikat paragwajski donosi, że na froncie nie zaszły żadne donioślejsze wydarzenia.

13 spiskowców przed rumuńskim sądem

BUKARESZT, (PAT.) W najbliższy piątek rozpoczyna się przed rumuńskim sądem wojennym proces 8-miu oficerów i 5-ciu osób cywilnych, oskarżonych o przygotowanie pod wodzą p. Wiktora Precupa akcji przeciwko monarsze, rządowi i partjom politycznym.

Akt oskarżenia stwierdza, że oskarżeni zawiązali spisek, którego ostatecznym celem było wprowadzenie dyktatury z p. Precupem na czele i dokonanie zamachów. Spisek wykryty został na dzień przed datą wyznaczoną do realizacji jego tak, iż wszyscy zamieszani do tego spisku mogli być aresztowani.

Sledztwo wykazało, że wszyscy aresztowani oskarżeni nie

mieli żadnego kontaktu z szerszymi kołami armjii ub jakimikolwiek organizacjami politycznymi. Działalność ich więc była zupełnie odosobniona.

Doliniarska para małżeńska na międzynarodowych występach

Policja warszawska upomina się o niezwykłą złodziejkę dla polskich sądów

Na gościnne występy do Pragi Czeskiej wyjechała nielegalnie z Warszawy złodziejska para małżeńska, Waclaw i Władysław Tankiewiczowie. Interesy szły świetnie. Ale żebv szły lepiej, trzeba było trzeciego współnika, który odgrywałby podczas operacji kieszonkowej rolę „świacy”. Zyletką operowała przeważnie Tankiewiczowa. Napisano do Warszawy po Surę - Dynę Cwikler, żonę zawodowego złodzieja, odsiadującego obecnie karę 2 i pół lat więzienia za kradzież.

Wczorazem małżonka zdołała rozkochać w sobie jednego ze strażników czeskich w Pradze. Zmyliwszy jego czujność, Tankiewiczowa zdołała uciec z czeskiego więzienia i pojechała do Drezna, wiedząc, że tam pojechał jej mąż. Odnalazła męża i posyłała mu do więzienia drezdeńskiego walówki, na które zarabiała kradzieżami kieszonkowymi. Umiała w krótkim czasie zebrać przeszło 8.000 koron czeskich i 1.000 marek niemieckich. Kradła na zmianę w Pradze i w Dreźnie.

Rodzicom swoim posyłała po cztą z Czechosłowacji po 200 koron 4 razy miesięcznie. Wie-

cej nie wolno z Czechosłowacji wysyłać pieniędzy zagranicę. Chcąc wszystkie skradzione pieniądze wysłać do rodziców, zamieszkałych we Włoszech pod Warszawą, Tankiewiczowa wyjechała do Cieszyna czeskiego, aby przemycić się na kilka godzin na polską stronę i pieniądze wysłać wszystkie.

Żandarmierja czeska pochwycała ją jednak i Tankiewiczowa powędrowała znowu do czeskiego więzienia, gdzie przebywa dotychczas. Władze polskie zwróciły się do władz czeskich z żądaniem wydania im Tankiewiczowej, jest ona bowiem poszukiwana przez liczne sądy polskie. Mąż jej w dalszym ciągu przebywa w więzieniu w Dreźnie. Co stało się z Cwiklerem wiadomo. Do Warszawy w każdym razie dotychczas nie wrócił.

PAMIĘTAJ

że **DRUKI**

jak wizytówki, zaproszenia, listy, rachunki, afisze, czasopisma, broszury i t. p. wykonuje

DRUKARNIA MONOPOL

Najtaniej

Kraków, Na Gródka 2

Telefon Nr. 179-02

Pod sąd opinii rodziny czytelniczej Zwierzę w ludzkim ciele

Niez mordowany uczestnik naszych sądów p. Sz. Kom-ko z Grodna wypowiada się tym razem ostrzej niż kiedykolwiek.

„Wprost nie chce się wierzyć, że istnieją zwierzęta w ludzkim ciele, w rodzaju takiego lotra, jak Stach z Pragi! Toż to przechodzi wszelkie pojęcia! Ten lotr uwodzi dwie nie wiasty, z jedną z nich się żeni rzekomo z miłości i dla przyszłego dziecka, jednocześnie nie

przestaje być kochankiem drugiej, to jest siostry swojej żony. Dla zatuszowania swego stosunku kobieta ta wychodzi zamaż za uczciwego człowieka, który daje jej i dziecku swoje nazwisko. Jednocześnie ta pani okrada swego męża z ciężko zapracowanego grosza, oddając to laidakowi!

Nie zachodzą tu żadne okoliczności łagodzące dla lotra i jego współżycielki Stefy, którzy chcą zakrywać płaszczykiem miłości, takie zbrodnie

jak: uwiedzenie podwójne i wspólne cudzołóstwo Stacha i Stefy, okradanie męża z dobrej sławy i pieniędzy. Wszystko to zastępuje na pogardę dla takich wynurków społeczeństwa. Swoim postępowaniem prowadzi do zguby i zagłady czworo dzieci, i dwie dorosłe Bogu ducha winne osoby, to jest żonę tego lotra (Jasie) z dziećmi i meżem Stefą.

Tutaj sąd musi wydać wyrok jednogłośnie, bez żadnych komentarzy: „Precz z lotrem i la dacznicą! Co do mnie, to mogę Wam poradzić: zawiążcie kamienie młyńskie do szyi i do Wisły z mostu Poniatowskiego, żebyście nie zatruwali ludem zgnilizny społeczeństwa. A swoją drogą wartoby było, żeby władze prokuratorskie specjalnie zainteresowały się tą hazardowa i laidacka para, a to ze względu na bezpieczeństwo Bogu ducha winnych osób trzeci.

O ile jestem sam poglądom radykalnych co do życia, o tyle w tym wypadku z całą stanowczością potępiam, bo to jest zbrodnia i hańba dla całego społeczeństwa“.

NAJNOWSZY SPORT

Ostatnią pasją bogatych nieszkatkiców ciegankiej Tania Catalina Island w Kalifornii są wyścigi — krabów.

Na zdjęciu: mały baron Strawn wyprowadza swego ulubienca na poranny spacer.

Podróż największej podwodnej łodzi świata

W tych dniach rozpoczyna swoją podróż po morzach i oceanach największa łódź podwodna na świecie wybudowana we Francji. Nosi ona nazwę „Surcouf“. Wobec rozmiarów Surcoufa drobiazgiem wydają się największe łodzie podwodne z okresu wojny światowej.

5 milionów sportowców liczą Sowiety

Ostatnie dane statystyczne w Rosji sowieckiej wykazują pięć milionów czynnych sportowców na terenie Związku Sowieckiego. Najwyższa Rada Wychowania Fizycznego w Rosji przyznała 19 najlepszym sportowcom sowieckim tytuł „Zasłużonego mistrza sportu“. Wśród odznaczonych znajdują się tyż wiarze, piłkarze, lekkoatleci, narciarze, zapasnicy i strzelcy.

W mieście Izmailowo pod Moskwą rozpoczęto budowę największego na świecie stadionu sportowego, obliczonego na 140.000 miejsc. Obok stadionu wybudowany będzie kort tenisowy z trybunami na 15.000 widzów oraz tor kolarski z trybunami na 10 tysięcy widzów.

Już w r. 1923 gotowe były plany Surcoufa, ale odłożono budowę łodzi na dalszy termin ze względów tak finansowych, jak i politycznych. Wykonczona niedawno rozpoznała „Surcouf“ swój raid naokoło świata w celu wypróbowania jej szybkości oraz zdolności do zanurzania się i wynurzenia z odmetów morza.

„Surcouf“ został uzbrojony w czternaście podwodnych wyrzutni torped. Już to samo daje pojęcie o ogromie nowej łodzi, której długość wynosi 110 metrów. Zanurza się Surcouf na głębokość stu metrów już w ciągu 3-ch minut, a tyleż czasu potrzebuje, by ukazać się znowu na powierzchni. Przy tak wielkich rozmiarach może Surcouf odbywać dalekie raidy morskie, nie mając potrzeby zawijania do portów po smary, benzynę i t. p. W kadłubie łodzi mieści się poza tem mały hydroplan, który może w każdej chwili sfrunąć z pokładu pływającego na powierzchni morza „Surcoufa“.

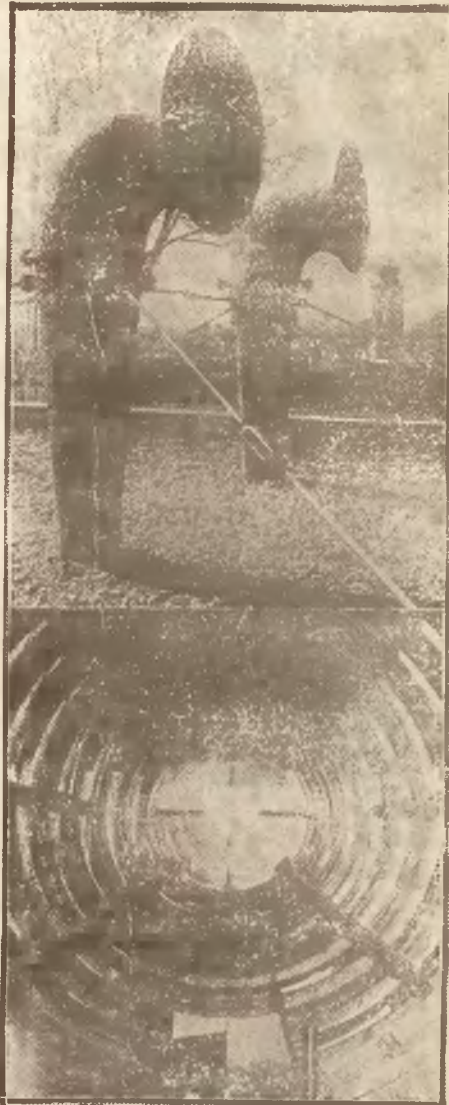

Na zdjęciu fragment sal pałacu Tigrane w Kairze, mieszczącego ekspozycję ruchomej Wystawy Prób i wzorów produkcji polskiej w krajach Bliskiego Wschodu, zorganizowanej przez Państwowy Instytut Eksportowy w Aleksandrii od 10 do 28 marca r. b., w Kairze od 31 marca do 8 kwietnia r. b. i w Tel-Awivie w Centralnym Pawilonie Polskim na międzynarodowych Targach Lewantycznych.

LATARNIA MORSKA W ROZEWIU

Latarnia morska im. Stefana Żeromskiego na przylądku Rożewskim, która do niedawna była pierwszą co do siły w Europie, a obecnie znajduje się na trzecim miejscu.

Na naszych zdjęciach widzimy: Potężne trąby syren mgłowych latarni morskiej im. Stefana Żeromskiego w Rożewiu, zamontowane na dachu elektrowni latarni; w czasie mgły na morzu syreny są uruchamiane przy pomocy sprężonego powietrza o sile 3 atmosfer, a głos ich słyszany jest w promieniu 7 mil morskich, raz na minutę (a) i wryzmaty latarni (zdjęcie b). Cały aparat świetlny Rożewia składa się z lampy łukowej o sile 70 volt i do 25 amperów, a siła światła równa się sile 6 miljn. świec. Siła ta wydobyta jest nie bezpośrednio ze źródła światła, lecz przez zogniskowanie promieni w odpowiednio skonstruowanych, a widocznych na zdjęciu przyrządach, przez co zasięg światła wynosi 46 mil morskich, czyli 84,2 km. W porze zimowej zużywa latarnia przez 17 godzin 29 kilowatów prądu. Reflektor obraca motor elektryczny 20 razy na minutę przez co powoduje błysk co trzy sekundy.

Krwawa walka policji z bandytami Masakra na ulicach Meksyku

(-a.) Dopiero teraz nadeszły dokładne szczegóły krwawej walki policjantów z bandytami na ulicach Meksyku. Jak się okazuje od dłuższego czasu dokonywano w Meksyku licznych napadów rabunkowych, przy czem sprawcy doszli do takiej zuchwałości, że na wyprawy wyruszał w biały dzień. Zazwyczaj na alarm poszkodowanych przybywała na miejsce policja ale niestety już po... wypadku.

Ustalono, że banda zaopatrzo na jest w auta i motocykle. Nic więc dziwnego, że przeprowadzwszy w piorunującym tempie właściwą „robotę“ mieli zawsze czas na ucieczkę. Zresztą sposób napadu wskazywał, że bandyci absolutnie nie obawiają się bezpośredniego kontaktu z policją.

Wprost odwrotnie. Wszystko przemawiało za tem, że bandyci chcą rozegrać jawną walkę z władzami bezpieczeństwa. W ciągu krótkiego stosunkowo czasu banda dokonała kilkudziesięciu napadów a łupami ich były milionowe majątki. Tak stan rzeczy musiał wreszcie wywołać kontrakcję. Policja na skutek stałych skarg mieszkańców postanowiła za wszelką cenę zlikwidować bandę.

Przygotowania trwały dość długo a wreszcie doszło do rozgrywki. Dla ścisłości dodajmy, że bandyci każdorazowo zawiadamiali... policję o mającym się odbyć rabunku.

Krytycznego dnia banda dokonała napadu rabunkowego na jeden z miejscowych banków. Przed bank zajęchały auta bandytów. Część bandy po została na warcie przed bankiem, pozostali weszli do banku. Wszystko odbyło się według... przenisów. Przetłumaczono na zwyczajny język oznacza to że bandyci steroryzowali urzędników poczem wyjęli całą gotówkę schowaną w skarbcu.

Zaledwie jednak opuścili bank usłyszeli ostrzegawcze

gwizdy towarzyszy. Okazało się, że na miejsce przybyła policja. Bandyci bynajmniej nie spieszyli się. Przyjęli obronną postawę. W ruch poszły rewolwery i granaty.

Policja również nie pozostała bierna. Rozgorzała zacięta walka. Na ulicy słychać było jedynie huk wystrzałów rewolwerowych. Od czasu do czasu

rozlegał się jeno jęk rannego czy konającego. Walka trwała około 2-ch godzin. Gdy walczącym policjantom przybyli z pomocą towarzysze dopiero wtedy udało się sytuację opłynać.

Aresztowano 10 bandytów. Inni albo odnieśli ciężkie rany lub też skonali w czasie walk. Po stronie policji padło 4 sierunkowych i jeden oficer.

Górne zdjęcie przedstawia nasioną sosny i jej kilkudniowe siewki. W Zakładzie Doświadczalnym Lasów Państwowych stała oceny nasion Zakładu zbadana w roku bieżącym około tysiąca próbek nasion, reprezentujących 50.000 kilogramów zbioru.

Dołne zdjęcie przedstawia siewki buka (środkowa doniczka) i jodły, wychowane w Zakładzie doświadczalnym Lasów Państwowych w toku prac nad oceną zdolności kiełkowania nasion. Drzewostany jodłowo - bukowe występują w Polsce przeważnie na wyżynie Małopolskiej i na Podkarpaciu.

Cierpienia wynalazcy

Nowe wynalazki i ich twórcy spotykają się prawie zawsze na początku z ostrym sprzeciwem i złośliwą krytyką. Gdy w końcu 18-go wieku pewien sędzia wyraził chęć udania się pospieszonym dylinżansem pocztowym z Edynburga do Londynu, odradziło mu to: „Tempo jazdy jest tak szalone, że przy szybkości 17 kilometrów na godzinę dostanie pan uderzenia krwi do głowy“. Mac Adamowi, wynalazcy szos makadamizowanych, zarzucano: „Co, zwarjował pan? Jakże miękka powierzchnia szosy może być

trwalsza od twardej? Wilour Wright słyszał taką o swoim aparacie opinię: „Gdyby człowiek miał latać, toby Bóg dał mu skrzydła“. Wynalazcę pierwszego auta poruszanego parą, Cugnot'a, przesładowano i grożono mu więzieniem za dalsze próby jazdy. Przedmiotem drwin i wymysłów byli odważni, którzy zdecydowali się wychodzić na ulicę w czasie deszczu z parasolem; obrzucano ich zgniętymi pomidorami i kamieniami. Takie były dotąd dzieje wynalazków i wynalazców.

Paryskie sensacje

(Korespondencja własna)

Paryż, w kwietniu.

Paryż żyje pod znakiem sensacji, które odsuwają na drugi plan wszystko, nawet przyjdzie wiosny, dość późnioną zresztą w tym roku i wcale niefaskawą dla spragnionych słońca i ciepła paryżan.

Jedną z tych sensacji, która na chwilę przestroniła nawet sobą aferę Stavisky et Consortes, była sprawa sądowa pani d'Anglemont, zabójczynie prefekta Causeret. Tyle tajemnic i legend osnuło Paryż od chwili wybuchu afery Stawiskiego, iż teraz każda niezupełnie wyjaśniona we wszystkich szczegółach sprawa uchodzi w opinii publicznej za powieść detektywną. Pani d'Anglemont, która odgrywała w eleganckim półświatku Paryża wielką rolę od młodych już lat zaliczała w poczet swych wielbieli i protektorów niebylejakich magnatów z tytułem i bez. Zaliczał się do nich i arcymljoner, nabab wschodni, Aga Khan i magnat z Indyj holenderskich van Hoochtat, i Jozef del Caril, król srebra w Meksyku, a nie brak było w tym korowodzie ksiąząt, dyplomatów, generałów, nawet przedstawicieli rodów panujących. W tym okresie posiadała p. d'Anglemont piękny pałac, auta, biżuterję, budzącą podziw znawców i powodzenie. Tak od czternastego roku życia układała się karjera Ivonne Huet, późniejszej pani d'Anglemont. Lata biegły, przyszedł zmierzch, ostatnim protektorem niemłodej już, kobiety stał się prefekt Causeret. Starzejąca się i pozbawiona już atutów młodości, urody i majątku gwiazda w przystępie zazdrości i depresji zastrzeliła Causeret'a. I oto naokoło tej historii zaczął snuć Paryż różne domysły: jakoby w sprawę zamieszany jest szpieg, jakoby zabójstwo zostało popełnione z przyczyn politycznych, i t. d. Sala sądowa w dniu rozprawy była przepelniona po brzegi, a prasa bulwarowa po święciła całe kolumny rozważaniom na temat „tajemniczego” mordu.

Sensacja d'Angelemont była jednakże tylko epizodem, wówczas gdy afera Stawiskiego i tragiczne jej konsekwencje są stałym leitmotywym życia politycznego Francji, a w każdym razie Paryża. W danej chwili ośrodkiem uwagi i sensacji, stało się śledztwo w sprawie zabójstwa sędziego Prince'a. Aresztowanie trzech wskazanych przez komisarza Bony indywiduów nie rozwikłało bynajmniej tajemnicy i nie rozproszyło mroków, w których tonie ta sprawa. Wręcz przeciwnie. Podejrzliwość i brak zaufania wśród publiczności oraz części prasy do Surete Generale jest taki, iż nie morderców, lecz detektywa posadza się o winę. Komisarz Bony otrzymał wyraźne votum niefnosci z tytułu do-

konanych przezeń rewelacji i aresztów, które — jak twierdzą niektórzy — mają na celu sprostowanie śledztwa na fałszywe tory i ukrycie istotnych winowajców przed odpowiedzialnością. Z drugiej znów strony rozlegają się głosy, iż wersja o zamordowaniu Prince'a jest mylną, fałszywą, iż Prince popełnił samobójstwo. Wersję tę podtrzymuje i motywuje znany publicysta G. Pioch w dzienniku „L'Oeuvre”, wykazując, iż de facto Prince nie

posiadał w ręku dowodów ani dokumentów niebezpiecznych dla mafji, tak, iż nie było faktycznego powodu usuwania go na drodze mordu.

Wszystko zresztą, co się mówi i pisze o sprawie Stawiski — Prince i o jej rozgałęzieniach, po zostawia dużo do życzenia pod względem ścisłości i jasności. Wątpić można, czy wogóle sprawa ta i wszyscy aktorzy i wspólnicy mafji staną w świetle dziennym przed sądem opinji.

Nie będzie już garbatych

Garb będzie pono uleczony. Taka wiadomość nadeszła z Berlina. Garb powstaje w toku rozwoju gruźlicy krzyża pacierzowego. Gruźlica kręgosłupa i garb są to dwa nierozdzielne zjawiska. Otóż młody lekarz, dr. Nitsche, asystent kliniki w Berlinie opracował metodę powolnego leczenia garbu, tak, iż po upływie 10 czy 12 miesięcy znika on zupełnie i kaleka, dotknięty tą straszliwą ułomnością, staje się zpowrotem normalnym człowiekiem. Gdy się zważy, iż garbatych nie

brak w każdym społeczeństwie, że ludzie dotknięci tym rodzajem kalectwa są podwójnie nieszczęśliwi, gdyż do plagi kalectwa dołącza się jeszcze upośledzenie natury uczuciowej, łatwo będzie ocenić wartość odkrycia, jakie poczynił dr. Nitsche.

Metoda lecznicza dr. Nitsche odbiega zasadniczo od stosowanego przed wojną jeszcze zabiegu pomysłu dr. Calot'a który wykonywał, po uprzednim uspianiu pacjenta, przełamanie i wyprostowanie kręgosłupa. Był to zabieg ryzykowny, pociągający za sobą dość częste wypadki zgonu, a poza tem niepewny w skutkach, bo garb później tworzył się na nowo. Dr. Nitsche postępuje inaczej. Układa pacjenta w posłaniu z gipsu, które jest dokładnym odlewem pleców z garbem. We wzgębienie, w którym spoczywa garb pacjenta, wkłada lekarz co kilka dni zwój waty, układając zwoje kolejno na krzyż.

W ten sposób udało się dr. N. wyprostować duże nawet garby, stopniowo i bez ryzyka. Zabieg ten wymaga jednak dużej dozy cierpliwości zarówno ze strony pacjenta jak i lekarza, gdyż chodzi tu o to, aby zredukować garb stopniowo, cal po calu. Dla osiągnięcia tego rezultatu potrzebny jest czas, conajmniej 10 miesięcy, a często rok i więcej. Wyprostowanie garbu pociąga przytem za sobą, jak twierdzi dr. Nitsche, i ten jeszcze skutek, że usuwa źródło kalectwa — gruźlicę kręgosłupa.

Klinika w Dahlem pod Berlinem, gdzie odbywały się te zabiegi, posiada w swoich zbiorach liczne fotografie pacjentów „przed” i „po” zabiegu.

Ofiary strasznej katastrofy samochodowej pod Radomiem

Jak donosiliśmy, w niedzielę rano szosie krakowskiej pod Radomiem wydarzyła się tragiczna katastrofa samochodowa, której ofiarą padli ś. p. Emil Rücker, za ślepca Naczelnika Wydziału Prasowego MSZ., b. szef biura prasowego delegacji polskiej na konferencję rozbrojeniową oraz żona jego Marja z Lubieńskich. Na zdjęciu ś. p. Emil Rücker i jego małżonka.

Zonie nie wolno wstydzić się swojego męża

Przed sądem okręgowym w Budapeszcie toczyła się sprawa o rozwód. Sprawy o rozwód zdarzają się dość często, powody są rozmaite, ale trzeba przyznać bezstronnie, że do rozwodu małżeństwa Rencsai przyczyniły się okoliczności wyjątkowo niezwykłe.

A oto jak się rzeczy miały w świetle przewodu sądowego. Pan Rencsai Józef ożenił się pięć lat temu z Mariszką Janos. Pan Rencsai, nie będąc karłem, odznaczał się bardzo ale to bardzo skromnym wzrostem. Nadobna małżonka była odrobine wyższa od męża. Pierwszy rok pożycia małżonków ubiegł pod znakiem harmonji i zgody. Aliści pani Rencsai została matką, a pan Rencsai ojcem. Od chwili przyjścia na świat syna zachmurzył się horyzont małżeński. Stało się coś, co naruszyło istniejącą dotąd równowagę w tym stadle. Pani Rencsai zaczęła przybierać gwałtownie na wadze i.. na wzroście. Rzecz dziwna i w tym wieku (32 lata) niespotykana: pani Rencsai wyrosła o 12 centymetrów ponad głowę swego „pana i władcy”.

Tu kończy się komedia a zaczyna się dramat. Wyższa od męża, pani Rencsai zaczyna

sie... wstydzić jego towarzyswa. Jak tylko może, unika pokazywania się z nim razem w towarzystwie, na ulicy, w kawiarni, w kinie. Pan Rencsai

41 samolotów staje do Challenge'u

Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał wczoraj list z Aeroklubu Francji, z którego wynika, że wymieniona w telegraficznym zgłoszeniu Aeroklubu Francji z soboty 14 bm. cyfra 7-miu samolotów obejmuje również i poprze dnie 3 zgłoszenia francuskie.

W związku z powyższym zgłoszeniem Francji wynosi 7 samolotów, a cyfra zgłoszeń wszystkich uczestniczących Państw — 41 samolotów.

Stan zatrudnienia przemysłu

Z opracowanej statystyki wynika, iż na koniec 1933 roku zatrudnionych było w Polsce we wszystkich dziedzinach przemysłu 517,6 tysięcy robotników. Stan zatrudnienia na robotach publicznych wyniósł w końcu ubiegłego roku 36,4 tysiące osób.

W końcu 1929 roku liczba zatrudnionych w samym przemyśle wynosiła przeszło 780 tysięcy robotników. Stan zatrudnienia w przemyśle w okresie 4-letnim, od końca 1929 roku do końca 1933, skurczył się o przeszło 262,8 tysiące robotników.

Elektryczne szkło

W fabryce szkła i kryształów pod Medjolanem wykonano na zamówienie dużą zastawę szklaną do wina. Zastawa wypadła bardzo dobrze, ale przy pakowaniu do skrzyń jeden z kieliszków spadł na ziemię wskutek nieostrożności jednego z pracowników. Jakież było zdumienie obecnych, gdy się okazało, że kielich nie uległ rozbiciu, nie wykazał ani jednej rysy ni skazy, natomiast wygiął się z jednej strony, jak gdyby był z blachy. Wobec tego zrobiono eksperyment z innymi kielichami i częściami zastawy — rezultat był ten sam, nie tłukły się, nie pękaly, pogięły się tylko. Fachowcy zdumieni takim wynikiem przeprowadzili szereg prób, odlewając z identycznego stopu naczyń; ale tym razem

martwi się, rozumie już o co chodzi, ale z bólem serca znosi upokorzenie. Do czasu. Bo oto pewnego wieczora, gdy państwo Rencsai, wbrew przyjętemu obyczajowi chodzenia samopas, ukazali się razem na przyjęciu u znajomych, usłyszał pan Rencsai niechcący, stojąc na uboczku, taką rozmowę między małżonką a jednym z obecnych gości:

— Któż to jest ten mały pan, który pani towarzyszy?

— Ah, ten? To mój brat, nieszczęśliwe stworzenie, muszę się nim stale opiekować.

Tu się przebrała miara cierpliwości dotkniętego w swej dumie małżonka. Podał do sądu o rozwód. I ta właśnie sprawa była przedmiotem nateżonej uwagi licznie zgromadzonych pań i panów w sali sądowej.

Wyrok brzmiał: pod przychyliła się do prośby pana Rencsai, uznając ważkość i słuszność jego motywów oraz stwierdzając, iż żona nie powinna wstydzić się męża. Oto sens moralny niecodziennej sprawy.

Coś dla Pani

Rozpoczął się okres urlołów i dalszych wycieczek. Wtedy ocenimy najlepiej modny sportowy płaszczek z wielką ilością wełny — ciepły i lekki.

Czytajcie

„Wesołe Wiadomości”

Cena 10 groszy

Roboty publiczne

na obszarze woj. kieleckiego

Dyrektor Funduszu Pracy, poseł Ma dejski, bawił przez ostatnie dwa dni w Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Sosnowcu, Będzinie, Kielcach i Radomiu. We wszystkich tych miastach odbyły się konferencje z przedstawicielami władz państwowych i samorządowych oraz z reprezentantami społeczeństwa w sprawie opracowania kilkulatniego programu robót publicznych na obszarze województwa kieleckiego. Mówi się o programie robót publicznych na 5 — 8 lat.

Odbyte konferencje dały wynik pozytywny, czynniki lokalne postanowiły przystąpić do opracowania kilkulatniego programu robót. Jak informują agencje Press, planowane jest opracowanie programu robót na kilka lat we wszystkich ośrodkach kraju, dotkniętych szczególnie ciężką bezrobocią. W najbliższym czasie odbędą się narady władz Funduszu Pracy z przedstawicielami władz i społeczeństwa innych województw.

Rady tymczasowe

przy Komisjach Instytucyj Ubezpieczeń Społ.

Na podstawie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym Ministerstwo Opieki Społecznej postanowiło powołać przy komisariatach instytucyj ubezpieczeń społecznych tymczasowe rady jako ciała o charakterze doradczym.

W ubezpieczalniach społecznych, liczących do 75.000 ubezpieczonych, rada składać się będzie z 13 członków, w tem 6 przedstawicieli ubezpieczonych, 3 z pośród pracodawców, oraz 4 z nominacji. W ubezpieczalniach, liczących ponad 70.000 ubezpieczonych i w zakładach ubezpieczeń społecznych w skład rady tymczasowej wchodzić będzie 17 człon-

ków, w tem 8 z grupy ubezpieczonych, 4 z grupy pracodawców i 5 z nominacji.

W terminie do 1 czerwca r. b. komisarzy instytucyj ubezpieczeniowych przedstawić mają ministrowi opieki społecznej kandydatów na członków rad tymczasowych z grupy ubezpieczonych. Członkowie z grupy pracodawców wyznaczeni będą przez ministra Opieki Społecznej po porozumieniu się z izbami przemysłowo-handlowymi, rzemieślniczymi i rolniczymi. Spisy kandydatów na członków z nominacji mają być przedstawione przez komisarzy w odpowiedniej ilości wakujących miejsc.

